

Wat is Constructive Alignment?

Een samenvatting door Pascal de Jong

“Constructive’ comes from the constructivist theory that learners use their own activity to construct their knowledge as interpreted through their own existing schemata. ‘Alignment’ is a principle in curriculum theory that assessment task should be aligned to what it is intended to be learned, as in criterion-referenced assessment” (Biggs & Tang, 2011 p. 97).

Constructive alignment is een visie op onderwijs waarin leerdoelen, de leer- en onderwijsactiviteiten en de manier van toetsen, volledig op elkaar afgestemd zijn (Biggs & Tang, 2011 p. 95). De beoogde leerresultaten, vertaald in leerdoelen, sluiten aan bij de leer- en onderwijsactiviteiten. Deze onderwijsactiviteiten worden naast de theoretische onderbouwing, vertaald naar activerende werkvormen. Vervolgens zijn de toetsen in overeenstemming met de beoogde leerresultaten en met hetgeen in de lessen behandeld is (zie fig. 2). De rol van de docent/trainer is belangrijk in die zin, dat hij aansluit bij wat de student nodig heeft om de beoogde leerresultaten te bereiken. Niet wat de docent/trainer doet staat centraal, maar wat de student doet! Dat vraagt een open, coachende houding van de docent/trainer die gericht is op welke activiteiten nodig zijn om de student te helpen om tot leren te komen. Biggs & Tang (2011, pp. 4-7), beschrijven de diversiteit van leren van studenten. Zij noemen dat “the Robert and Susan problem”. Susan vertegenwoordigt de

student die vanuit een hoge motivatie, vanuit zichzelf studeert en een hoog niveau van leren behaalt. Biggs & Tang (2011) noemen dit ‘diepteleren’. Robert daarentegen, heeft min of meer als doel om met zo min mogelijk moeite en inspanning het diploma te behalen. Biggs & Tang (2011) noemen dit ‘oppervlakte leren’.

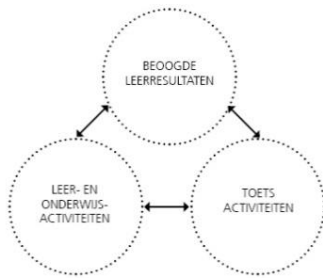

Fig. 2 (z.d.)

Biggs & Tang (2011, p. 5) geven aan dat het de uitdaging voor docenten/trainers is om ‘Robert’ zo les te geven, dat hij gaat studeren als Susan. Een belangrijke vraag in deze context is “Hoe leren studenten”?

Biggs & Tang (2011, pp.17-20) zien drie niveaus over hoe studenten leren en er over onderwijs geven gedacht wordt.

Niveau 1. Hier ligt de focus op het gedrag van de student. Er wordt onderscheid gemaakt tussen goede en slechte studenten. Het is aan de student om aanwezig te zijn, goed te luisteren naar de docent, aantekeningen te maken, de literatuur te lezen en de aanwijzingen van de docent op te volgen. Met andere woorden, de verantwoordelijkheid van het leerproces ligt bij de student zelf.

Niveau 2. Hier ligt de focus op het gedrag van de docent/trainer. De docent/trainer vindt zichzelf verantwoordelijk voor het feit dat de student de toets haalt. De valkuil is dat de docent/trainer allerlei werkvormen en methoden uit de kast haalt om zijn studenten het onderwijs te geven waarvan hij denkt dat nodig is om de toets te halen. Op dit niveau ligt de focus op wat de docent/trainer doet en niet op hoe de studenten leren.

Niveau 3. Hier ligt de focus op het gedrag van de studenten, gerelateerd aan het onderwijs dat gegeven wordt. Het doel van het onderwijs is om de student te ondersteunen om tot diepteleren te komen zodat de beoogde leerresultaten behaald worden. De student staat dus centraal met wat hij nodig heeft om tot diepteleren te komen.

In het kader van de kwaliteit van toetsen is de bovenstaande kennis zeer relevant. Wanneer we uitgaan dat het onderling afstemmen van leerdoelen, de leer- en onderwijsactiviteiten en de manier van toetsen belangrijk is, heeft dat gevolgen voor het ontwerpen van de toetsen. Een belangrijke vraag is “tot welk studiegedrag willen wij onze studenten motiveren en welke rol heeft de manier van toetsen daarin.

Wat wij willen bereiken is dat studenten tot diepteleren komen. Met ‘de Susan’s’ is dat geen probleem, deze student doet dat uit zichzelf. De ‘Robert’s’ daarentegen, zijn er op gericht om de toets te halen zonder de ambitie meer uit het onderwijs te halen dan nodig is.

Dit gegeven maakt de manier van toetsen zeer relevant in de context van de beoogde leerresultaten en de leer- en onderwijsactiviteiten. Wanneer de toetsing in overeenstemming is met de beoogde leerresultaten en de leer- en onderwijsactiviteiten, worden ‘de Robert’s’ gestimuleerd, gemotiveerd en wellicht geïnspireerd om van oppervlakte leren naar diepteleren te schakelen.

Conclusie: principes vanuit constructive alignment hebben veel invloed op de manier van toetsen. De kwaliteit van de toets wordt daarom mede vanuit deze principes beoordeeld. Een voorbeeld is dat de docent/trainer op basis van beoogde leerresultaten en de leer-en onderwijsactiviteiten in de les wil toetsen of de student de gelezen theorie kan toepassen. Wanneer alleen de kennis over het onderwerp wordt getoetst en het toepassen niet, is de toetsvorm niet in overeenstemming met de beoogde leerresultaten en de leer- en onderwijsactiviteiten. Dit demotiveert diepteleren en stimuleert (‘de Robert’s’) tot oppervlakte leren. Een belangrijk criterium is daarom of de toets in overeenstemming is met de beoogde leerresultaten en de leer- en onderwijsactiviteiten (fig. 2).

Literatuur:

Biggs, J. & Tang, C. (2011). *Teaching for Quality Learning at University*. Berkshire: Uitgever: Open University Press.

HVA, (z.d.). *Toetscyclus*. Geraadpleegd op 7 januari 2021, op <https://score.hva.nl/docent/toetscyclus/Paginas/Ontwerpen.aspx>